

Roman Seredyński
Katarzyna Szaruga

Komentarz do ustawy o rachunkowości

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2013

Art. 48b

[Wytyczne dotyczące sporządzania rachunku przepływów pieniężnych]

1. Rachunek przepływów pieniężnych sporządzony metodą bezpośrednią albo pośrednią, zależnie od wyboru dokonanego przez kierownika jednostki, wykazuje dane za bieżący i poprzedni rok obrotowy, obejmując informacje w zakresie ustalonym:
  - 1) dla jednostek innych niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji – w załączniku nr 1 do ustawy;
  - 2) dla banków – w załączniku nr 2 do ustawy;
  - 3) dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji – w załączniku nr 3 do ustawy.
2. W przypadku sporządzania rachunku przepływów pieniężnych za inny okres sprawozdawczy niż określony w ust. 1, rachunek przepływów pieniężnych sporządza się za bieżący okres sprawozdawczy i analogiczny okres sprawozdawczy poprzedniego roku obrotowego.
3. W rachunku przepływów pieniężnych należy uwzględnić wszystkie wpływy i wydatki z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej jednostki, z wyjątkiem wpływów i wydatków będących rezultatem zakupu lub sprzedaży środków pieniężnych, przy czym dla właściwego określenia wartości przepływów pieniężnych:
  - 1) przez działalność operacyjną rozumie się podstawowy rodzaj działalności jednostki oraz inne rodzaje działalności, niezaliczone do działalności inwestycyjnej (lokacyjnej) lub finansowej;
  - 2) przez działalność inwestycyjną (lokacyjną) rozumie się nabywanie lub zbywanie składników aktywów trwałych i krótkoterminowych aktywów finansowych oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści;
  - 3) przez działalność finansową rozumie się pozyskiwanie lub utratę źródeł finansowania [zmiany w rozmiarach i relacjach kapitału (funduszu) własnego i obcego w jednostce] oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści.

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią lub bezpośrednią w zależności od wyboru dokonanego przez kierownika jednostki. Pozwala on użytkownikom sprawozdań finansowych na ocenę źródeł pochodzenia oraz wielkości uzyskanych przez jednostkę środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz kierunków i wielkości ich wykorzystania w toku działalności jednostki.

Rachunek przepływów pieniężnych jest obligatoryjnie sporządzany przez jednostki podlegające obowiązkowemu badaniu określone w art. 64 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Jednostki te zamieszczają także w dodatkowych informacjach i objaśnieniach w punkcie 3. informacje objaśniające strukturę środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów pieniężnych. W przypadku gdy rachunek przepływów pieniężnych sporządzony jest metodą bezpośrednią,

dotatkowo należy przedstawić uzgodnienie przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej, sporządzone metodą pośrednią. W przypadku różnic pomiędzy zmianami stanu niektórych pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów pieniężnych należy wyjaśnić ich przyczyny. Szczegółowe wytyczne dotyczące sporządzania rachunku przepływów pieniężnych zostały zawarte w Krajowym Standardzie Rachunkowości nr 1 „Rachunek przepływów pieniężnych” przyjęty uchwałą nr 5/11 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 10 maja 2011 r.

W rachunku przepływów pieniężnych jednostka ma obowiązek prezentowania danych porównawczych. W sytuacji gdy rachunek przepływów pieniężnych jest sporządzany za dany rok obrotowy, to w rachunku przepływów pieniężnych zawarte są dane porównawcze za rok obrotowy bezpośrednio poprzedzający ten rok. W przypadku sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych za inny okres sprawozdawczy niż rok obrotowy prezentowane są w nim dane porównawcze za analogiczny okres sprawozdawczy poprzedniego roku obrotowego. Na przykład w rachunku przepływów pieniężnych sporządzanym za drugi kwartał roku 2011 dane porównawcze będą wygenerowane za drugi kwartał roku 2010.

Porównywanie danych powoduje konieczność stosowania tych samych zasad wyceny i grupowania podobnych zdarzeń gospodarczych. Ważną konsekwencją stosowania zasady porównywalności jest konieczność informowania użytkowników sprawozdań finansowych o zasadach rachunkowości zastosowanych przy sporządzaniu rachunku przepływów pieniężnych oraz o dokonanych zmianach i skutkach tych zmian. W przypadku dokonania zmian niezbędne informacje opisowe i dane liczbowe są prezentowane w informacji dodatkowej w punkcie 3. Przyjęte do sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych zasady stanowią część przyjętych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości i wymagają, zgodnie z ustawą o rachunkowości, ujęcia w dokumentacji oraz omówienia we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego.

Jak już wcześniej wspomniano, rachunek przepływów pieniężnych może być sporządzany metodą bezpośrednią lub pośrednią. Dotyczy to jednostek innych niż zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji. Zgodnie z załącznikiem nr 3 do ustawy o rachunkowości zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji mają obowiązek sporządzania rachunku przepływów pieniężnych metodą bezpośrednią.

Obydwie metody sporządzania rachunku przepływów pieniężnych mają zalety i wady, porównano je w tabeli 36.

Tabela 36. Porównanie metody bezpośredniej i pośredniej

Metoda bezpośrednia	Metoda pośrednia
<ul style="list-style-type: none"> ■ Jest rzadko stosowana. ■ Prezentuje rzeczywistą strukturę wpływów i wydatków z działalności operacyjnej w sposób przejrzysty, co ułatwia także prognozowanie przyszłych wpływów i wydatków z działalności inwestycyjnej. ■ Wymaga dużych kosztów i nakładów pracy potrzebnych do wygenerowania niezbędnych informacji. ■ W sytuacji gdy jednostka wybierze metodę pośrednią jest zobowiązana do uzgodnienia przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej także metodą pośrednią w dodatkowych informacjach i objaśnieniach. Powoduje to konieczność sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych dwiema metodami, co wprawdzie zwiększa walory informacyjne sprawozdania, ale też powoduje zwiększenie kosztów i pracochłonności. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Jest często stosowana. ■ Prezentuje powiązanie przepływów pieniężnych z wynikiem finansowym netto (wiąże przepływy pieniężne z innymi elementami bilansowymi i wynikowymi). ■ Pozwala na wiarygodną prezentację przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej bez istotnych zmian w systemie finansowo-księgowym, co powoduje, że pozyskanie informacji jest tańsze niż w metodzie bezpośredniej. ■ W przypadku wyboru metody pośredniej jednostka nie jest zobowiązana do uzgodnienia przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą bezpośrednią, co jest tańsze dla jednostki, jednak zmniejsza przydatność informacyjną sprawozdania.

Źródło: opracowanie własne

Wyboru metody sporządzania rachunku przepływów pieniężnych dokonuje kierownik jednostki, biorąc pod uwagę (zgodnie z pkt 3.9. KSR 1):

- a) specyfikę działalności jednostki, oczekiwania użytkowników informacji finansowych, potrzeby zarządu jednostki;
- b) możliwości uzyskania wiarygodnych danych, jakie zapewnia system komputerowy stosowany w jednostce;
- c) możliwości rozbudowy ewidencji księgowych dla uzyskania danych niezbędnych do sporządzenia, prezentacji i analizy rachunku przepływów pieniężnych;
- d) wymogi innych niż ustawa aktów prawnych oraz regulacji środowiskowych.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości rachunek przepływów pieniężnych można sporządzać metodą bezpośrednią lub pośrednią, przy czym określenie „metoda” oznacza sposób prezentacji informacji finansowej o przepływach działalności operacyjnej, a nie technikę obliczeń prowadzących do określonego sposobu prezentacji. Wybór metody pośredniej czy bezpośredniej dotyczy prezentacji tylko działalności operacyjnej. Dane dotyczące przepływów z działalności inwestycyjnej i finansowej prezentuje się zawsze metodą pośrednią.

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej uzyskane w metodzie pośredniej są takie same, jak przy metodzie bezpośredniej, inny jest natomiast

zakres informacji zaprezentowanych w segmencie działalności operacyjnej, co przedstawia tabela 36 dla jednostek innych niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji.

W rachunku przepływów pieniężnych jednostka wykazuje przepływy pieniężne, które nastąpiły w okresie sprawozdawczym, w podziale na przepływy działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej.

Przez działalność operacyjną rozumie się podstawowy (statutowy) rodzaj działalności jednostki oraz inne rodzaje działalności, niezaliczone do działalności inwestycyjnej (lokacyjnej) lub finansowej. Przepływy działalności operacyjnej obejmują przede wszystkim skutki pieniężne tych operacji i zdarzeń, które wymagają uwzględnienia przy ustalaniu wyniku finansowego (zysku/straty) ze sprzedaży. Gdyby jednak w akcie założycielskim jednostki określono obszary działalności, w zakresie których w rzeczywistości jednostka dokonuje operacji nieregularnie lub sporadycznie, to jednostka wykazuje przepływy z tego tytułu jako element działalności operacyjnej, inwestycyjnej lub finansowej odpowiednio do ich treści.

Tabela 37. Struktura działalności operacyjnej w rachunku przepływów pieniężnych w zależności od przyjętej metody

A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	
Metoda bezpośrednia	Metoda pośrednia
I. Wpływy	I. Zysk (strata) netto
1. Sprzedaż	II. Korekty razem
2. Inne wpływy z działalności operacyjnej	1. Amortyzacja
II. Wydatki	2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych
1. Dostawy i usługi	3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)
2. Wynagrodzenia netto	4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej
3. Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz inne świadczenia	5. Zmiana stanu rezerw
4. Podatki i opłaty o charakterze publicznoprawnym	6. Zmiana stanu zapasów
5. Inne wydatki operacyjne	7. Zmiana stanu należności
	8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów
	9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych
	10. Inne korekty
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika nr 1 do ustawy o rachunkowości

Należy jeszcze podkreślić, że wpływy z tytułu dotacji ujmuje się w rachunku przepływów pieniężnych jako przepływy z działalności operacyjnej, jeżeli dotacje te służą podstawowej działalności operacyjnej podmiotu (dopłaty, subwencje, dopłaty do cen, w tym także ze środków pomocowych, z Funduszu Pracy, dotacje Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla uczelni). Wykorzystanie przyznanych dotacji wykazuje się w rachunku przepływów pieniężnych jako wydatek zaliczany do odpowiedniego rodzaju działalności (operacyjnej lub inwestycyjnej), zgodnie z przeznaczeniem dotacji.

Metoda bezpośrednia w rachunku przepływów pieniężnych polega na wykazywaniu podstawowych tytułów wpływów i wydatków działalności operacyjnej jako odrębnych pozycji rachunku przepływów pieniężnych, a następnie ich zsumowaniu do kwoty przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej. Wykazuje się w szczególności następujące rodzaje wpływów i wydatków działalności operacyjnej:

- wpływy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (łącznie z podatkiem od towarów i usług),
- wpływy z tytułu honorariów, praw autorskich, opłat i innych przychodów operacyjnych,
- wydatki z tytułu zapłaty za dostarczone towary, materiały, surowce, energię i świadczone usługi (łącznie z podatkiem od towarów i usług) służące realizacji działalności operacyjnej jednostki,
- wydatki na wynagrodzenia pracowników oraz inne świadczenia na ich rzecz,
- wpływy i wydatki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne,
- wydatki z tytułu podatku dochodowego, innych podatków i opłat o charakterze publicznoprawnym lub wpływy z ich zwrotu,
- wpływy i wydatki z tytułu kontraktów zawieranych w celu nabycia i odsprzedaży instrumentów finansowych, jeżeli są one elementem działalności operacyjnej jednostki.

Metoda pośrednia w rachunku przepływów pieniężnych działalności operacyjnej polega na tym, że wynik finansowy netto roku obrotowego koryguje się o:

- pozycje niepieniężne (np. amortyzacja, zmiany stanu rezerw, wycena inwestycji);
- pieniężne przychody (korzyści) i koszty wpływające na wynik finansowy, ale dotyczące działalności inwestycyjnej lub finansowej (np. zapłacone odsetki od kredytów, odsetki otrzymane z tytułu inwestycji, otrzymane dywidendy);
- zmiany stanu krótkoterminowych aktywów (zapasów, należności, rozliczeń międzyokresowych) oraz zobowiązań związanych z działalnością operacyjną.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o rachunkowości przez działalność inwestycyjną (lokacyjną) rozumie się nabywanie lub zbywanie składników aktywów trwałych i krótkoterminowych aktywów finansowych oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści. KSR 1 rozszerza tę definicję. Zgodnie z nim do przepływów działalności inwestycyjnej zalicza się wydatki i wpływy poniesione na zakup (budowę) lub uzyskane ze sprzedaży przez jednostkę aktywów trwałych (z wyjątkiem długoterminowych rozliczeń międzyokresowych oraz należności długoterminowych, jeżeli dotyczą one działalności operacyjnej) oraz inwestycji krótkoterminowych (z wyjątkiem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych oraz aktywów finansowych zaliczanych do ekwiwalentów środków pieniężnych), a także pieniężne korzyści i koszty prowadzenia tej działalności. Działalność inwestycyjna obejmuje zatem nie tylko wpływy i wydatki dotyczące kategorii klasyfikowanych w bilansie do długo- lub krótkoterminowych inwestycji (z wyjątkiem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych oraz aktywów finansowych zaliczanych do ekwiwalentów środków pieniężnych), ale również te, które dotyczą środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych. Przy sporządzaniu rachunku przepływów pieniężnych nie bierze się pod uwagę, czy dany składnik aktywów trwałych został zakupiony w celu wykorzystywania w działalności operacyjnej czy osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów. W obu przypadkach wydatki na jego zakup zalicza się do działalności inwestycyjnej.

Do przepływów działalności inwestycyjnej zalicza się w szczególności następujące rodzaje wydatków i wpływów:

- wydatki z tytułu zakupu, montażu, uruchomienia składników środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne, jak też aktywów finansowych,
- wpływy ze sprzedaży środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne, jak też aktywów finansowych,
- wydatki i wpływy z tytułu udzielenia i zwrotu krótko- i długoterminowych pożyczek udzielonych innym jednostkom,
- wydatki z tytułu zaliczek na zakupy dotyczące działalności inwestycyjnej oraz wpływy ze zwrotu tych zaliczek,
- wydatki i wpływy z tytułu pochodnych instrumentów finansowych,
- wydatki i wpływy z tytułu pieniężnych kosztów i korzyści dotyczących wymienionych wcześniej składników działalności inwestycyjnej, np. otrzymane odsetki od lokat, otrzymane dywidendy.

Wpływy i wydatki z działalności inwestycyjnej wykazuje się w wartościach netto, tzn. bez należnego i podlegającego potrąceniu naliczonego podatku od towarów i usług. Jeżeli jednostka stosuje metodę bezpośrednią do prezentacji przepływów działalności operacyjnej, to wpływy i wydatki z tytułu podatku od towarów i usług dotyczącego działalności inwestycyjnej ujmuje się umownie jako przepływy działalności operacyjnej. Ponadto w działalności inwestycyjnej spłaty zobowiązań i należności w walutach obcych wykazuje się łącznie ze zrealizowanymi różnicami kursowymi.

W przepływach pieniężnych z działalności inwestycyjnej nie wykazuje się tych ruchów aktywów trwałych i inwestycji krótkoterminowych, które nie powodują powstania przepływów pieniężnych czyli wpływów lub wydatków, np:

- nieodpłatne przejęcie lub przekazanie środków trwałych,
- postawienie w stan likwidacji środków trwałych,
- przyjęcie do użytkowania środków trwałych ze środków trwałych w budowie,
- wycena inwestycji w wartościach godziwych,
- utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości,
- przyjęcie środków trwałych na podstawie umów leasingu finansowego,
- ujawnienie nadwyżek bądź niedoborów inwentaryzacyjnych,
- umorzenie udzielonych pożyczek.

Przez działalność finansową w ustawie o rachunkowości rozumie się pozyskiwanie lub utratę źródeł finansowania (zmiany w rozmiarach i relacjach kapitału (funduszu) własnego i obcego w jednostce) oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści. KSR 1 uszczegóławia, że do przepływów działalności finansowej zalicza się wpływy i wydatki związane zarówno z pozyskaniem, jak i spłatą własnych i obcych źródeł finansowania, w tym wpływy i wydatki powodujące zwiększenie lub zmniejszenie kapitału (funduszu) własnego, a także stanu udziałów/akcji własnych. Powodują one jednocześnie zmiany rozmiarów i relacji kapitału (funduszu) własnego i zadłużenia w jednostce, przy czym przez zadłużenie rozumie się tu zadłużenie z innych tytułów niż zakupy (materiałów, surowców, towarów, usług) związane z działalnością operacyjną.

Do przepływów działalności finansowej zalicza się w szczególności następujące rodzaje wpływów i wydatków:

- wpływy z wydania udziałów (akcji) i innych instrumentów kapitałowych, dopłat do kapitału oraz sprzedaży udziałów (akcji) własnych,
- płatności na rzecz właścicieli akcji lub udziałów jednostki z tytułu ich wykupu i zwrot dopłat do kapitału,
- wpływy z emisji długo- i krótkoterminowych dłużnych instrumentów finansowych,

- zaciągnięcie i spłatę kredytów i pożyczek (łącznie ze zrealizowanymi różnicami kursowymi),
- wydatki z tytułu podziału zysku, w tym z lat poprzednich,
- wydatki poniesione przez korzystającego na spłatę zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego,
- zapłacone odsetki, prowizje bankowe i inne pieniężne koszty (lub korzyści) związane bezpośrednio z pozyskaniem kapitału obcego,
- wypłacone dywidendy, wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa,
- wpływy z tytułu dotacji wykazuje się jako przepływy z działalności finansowej, jeżeli dotacje te nie służą podstawowej działalności operacyjnej podmiotu.

Podobnie jak w działalności inwestycyjnej tak i w działalności finansowej spłaty zobowiązań i należności w walutach obcych wykazuje się łącznie ze zrealizowanymi różnicami kursowymi.

Nie wykazuje się w rachunku przepływów pieniężnych tych zmian rozmiarów i relacji kapitału (funduszu) własnego i obcego, które nie powodują w jednostce przepływu pieniężnego, jak np.:

- zamiana długu na udział w kapitale (funduszu) własnym,
- wycena zobowiązań finansowych w wartościach godziwych,
- wycena bilansowa zobowiązań finansowych w walucie obcej,
- umorzenie zaciągniętych kredytów, pożyczek i innych zobowiązań finansowych.

Jednym z podstawowych warunków prawidłowego sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych jest przyporządkowanie poszczególnych wpływów i wydatków do właściwych obszarów działalności, tj. operacyjnej, inwestycyjnej bądź finansowej. Zdarza się, że jedna operacja lub zdarzenie gospodarcze może obejmować różnie klasyfikowane przepływy pieniężne. Dla ujednoczenia podejścia zaleca się, aby pieniężne koszty i korzyści związane z daną operacją lub zdarzeniem były zaliczane do tego samego rodzaju działalności co właściwe zdarzenie (operacja), z którym się wiążą.

Zgodnie z informacjami zawartymi w KSR 1 rachunek przepływów pieniężnych należy sporządzić:

- 1) na podstawie danych pochodzących z ksiąg rachunkowych oraz z innych elementów sprawozdania finansowego, w skład którego rachunek ten wchodzi;
- 2) w układzie i ze szczegółowością przewidzianą w załączniku nr 1 do ustawy o rachunkowości, przy czym:
  - jednostka może stosownie do swoich potrzeb i specyfiki wykazywać informacje zawarte w rachunku przepływów pieniężnych z większą szczegółowością niż przewidziana w załączniku nr 1 do ustawy,

- jeżeli w jednostce nie wystąpiły zdarzenia dotyczące poszczególnych pozycji rachunku przepływów pieniężnych, zarówno w roku obrotowym, jak i poprzedzającym, to pozycje im odpowiadające pomija się;
- 3) wykazując dane za bieżący i poprzedni rok obrotowy, z wyłączeniem przypadku gdy jednostka powstała dopiero w bieżącym roku obrotowym; wtedy nie podaje się danych porównawczych;
- 4) w razie sporządzania rachunku przepływów pieniężnych za inny okres sprawozdawczy niż rok obrotowy jako dane porównawcze podaje się dane za analogiczny okres sprawozdawczy poprzedniego roku obrotowego;
- 5) w złotych i groszach lub w zaokrągleniu do tysiący złotych; wskazane jest, aby rachunek był sporządzany z taką samą dokładnością, co pozostałe elementy sprawozdania finansowego, gdyż ułatwia to porównywanie i analizę danych liczbowych.

PRZYKŁAD 60. Sporządzenie rachunku przepływów pieniężnych metodą pośrednią

W spółce X Sp. z o.o. w roku obrotowym 2013 wystąpiły następujące zdarzenia gospodarcze wpływające na przepływy pieniężne:

- a) sprzedaż maszyn i urządzeń za gotówkę:
cena sprzedaży netto: 750.000,00 PLN,
wartość początkowa sprzedanych środków: 1.000.000,00 PLN,
umorzenie naliczone do dnia sprzedaży: 404.000,00 PLN,
co daje wartość netto sprzedanych środków: 596.000,00 PLN;
- b) likwidacja środka trwałego o wartości:
wartość początkowa likwidowanego środka: 190.000,00 PLN,
umorzenie naliczone do dnia likwidacji: 100.215,00 PLN,
co daje wartość netto likwidowanego środka: 89.785,00 PLN;
- c) w trakcie inwentaryzacji ujawniono niedobór środka trwałego o wartości:
wartość początkowa środka: 300.000,00 PLN,
umorzenie naliczone do dnia likwidacji: 266.604,17 PLN,
co daje wartość netto środka: 33.395,83 PLN;
- d) zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych wykazano w pozycji inne zobowiązania krótkoterminowe w kwocie:
1.000.000,00 PLN – na początek okresu,
500.000,00 PLN – na koniec okresu;
- e) spółka nabyła urządzenia techniczne i maszyny w leasingu finansowym o wartości początkowej 1.378.856,00 PLN;
- f) spłaty leasingu finansowego dokonane w ciągu roku obrotowego wynosiły 277.488,00 PLN;

- g) wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych wynosiły 6.899.900,81 PLN;
- h) zgodnie z uchwałą zgromadzenia wspólników zysk netto z roku obrotowego 2010 został przeznaczony na kapitał zapasowy w kwocie 645.964,94 oraz na wypłatę dywidendy w kwocie 188.539,77 PLN;
- i) zgodnie z uchwałą zgromadzenia wspólników postanowiono o wniesieniu dopłat w kwocie 400.000,00 PLN, z czego 300.000,00 zostało wniesione w gotówce, a 100.000,00 PLN jest wykazywane na innych krótkoterminowych należnościach (gdyby jednostka prawidłowo zaprezentowała niewniesione dopłaty jako element kapitału własnego ze znakiem ujemnym, nie byłaby potrzebna korekta innych należności);
- j) spółka uzyskała wpłaty z tytułu spłaty udzielonych pożyczek w kwocie 200.000,00 PLN oraz wpłynęły odsetki od tych pożyczek w kwocie 56.000,00 PLN;
- k) spółka posiada akcje nabyte w roku ubiegłym, które są zaliczane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i wycenianych w wartości rynkowej przez kapitał z aktualizacji wyceny:
stan na początek roku: 5.000 szt. akcji po 100,00 PLN za każdą,
stan na koniec roku: 5.000 szt. akcji po 117,00 PLN za każdą;
- l) spółka wycenia nieruchomości inwestycyjne w wartościach godziwych, wycena na dzień bilansowy 31.12.2013 wynosiła 5.632.465,00 PLN, a na poprzedni dzień bilansowy 4.214.910,03 PLN;
- m) zapłacone odsetki z tytułu leasingu uzyskane w 2013 roku wynoszą 308.579,00 PLN;
- n) w roku 2013 wpłynęły środki pieniężne z tytułu kredytu inwestycyjnego w wysokości 3.000.000,00 PLN, spółka spłaciła z tego kredytu oraz z kredytu inwestycyjnego z lat ubiegłych kwotę 2.322.101,54 PLN;
- o) w roku 2013 wpłynęły środki pieniężne z tytułu kredytu inwestycyjnego w wysokości 1.100.000,00 EUR, kurs, po którym ujęty wpływ wynosił 4,0000, spółka spłaciła w ciągu 2011 roku 100.000,00 EUR po kursie 4,1774, kredyt ten został wyceniony na dzień bilansowy po kursie 3,9000; w związku z powyższym zrealizowane różnice kursowe przy spłacie kredytu wynoszą 17.740,00 PLN ($100.000,00 \text{ EUR} \times (4,1774 - 4,0000)$); różnice kursowe z wyceny kredytu na dzień bilansowy 100.000,00 PLN ($1.000.000,00 \text{ EUR} \times (4,0000 - 3,9000)$);
- p) zapłacone odsetki z tytułu kredytów wynosiły 1.200.029,03 PLN;
- q) naliczone odsetki od kredytu w wysokości 89.754,00 PLN wykazano w pozycji kredytów i pożyczek krótkoterminowych;

- r) spółka posiada kredyt w rachunku bieżącym:
wartość na początek okresu: 911.169,29 PLN,
wartość na koniec okresu: 578.696,00 PLN;
- s) dodatnie różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych na początek okresu wynosiły 1.387,25 PLN;
- t) dodatnie różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych na koniec okresu wynosiły 3.225,88 PLN.

Poniżej zamieszczono bilans i rachunek zysków i strat spółki X za rok bieżący i rok ubiegły, wraz z wyliczeniem zmiany stanów.

Nr	pozycja sprawozdania (bilansu)	2013	2012	Bilans zmian kwotowo
		PLN	PLN	PLN
1.	AKTYWA			
2.	AKTYWA TRWAŁE	28.919.835,77	21.764.762,38	7.155.073,39
3.	Wartości niematerialne i prawne	19.190,66	17.765,21	1.425,45
4.	Koszty zakończonych prac rozwojowych	0,00	0,00	0,00
5.	Wartość firmy	0,00	0,00	0,00
6.	Inne wartości niematerialne i prawne	19.190,66	17.765,21	1.425,45
7.	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00	0,00
8.	Rzeczowe aktywa trwałe	21.570.168,27	15.724.301,69	5.845.866,58
9.	Środki trwałe	20.683.962,80	15.452.045,53	5.231.917,27
10.	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	379.637,00	379.637,00	0,00
11.	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	15.683.807,15	12.031.036,73	3.652.770,42
12.	urządzenia techniczne i maszyny	4.057.310,40	2.181.853,30	1.875.457,10
13.	środki transportu	354.202,74	565.380,96	-211.178,22
14.	inne środki trwałe	209.005,51	294.137,54	-85.132,03
15.	Środki trwałe w budowie	600.000,00	119.995,00	480.005,00
16.	Zaliczki na środki trwałe w budowie	286.205,47	152.261,16	133.944,31
17.	Należności długoterminowe	0,00	0,00	0,00

18.	od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
19.	od pozostałych jednostek	0,00	0,00	0,00
20.	Inwestycje długoterminowe	6.477.465,00	5.274.910,03	1.202.554,97
21.	Nieruchomości	5.632.465,00	4.214.910,03	1.417.554,97
22.	Wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00	0,00
23.	Długoterminowe aktywa finansowe	845.000,00	1.060.000,00	-215.000,00
24.	w jednostkach powiązanych	585.000,00	500.000,00	85.000,00
25.	udziały lub akcje	585.000,00	500.000,00	85.000,00
26.	inne papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00
27.	udzielone pożyczki	0,00	0,00	0,00
28.	inne długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00	0,00
29.	w pozostałych jednostkach	260.000,00	560.000,00	-300.000,00
30.	udziały lub akcje	0,00	0,00	0,00
31.	inne papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00
32.	udzielone pożyczki	260.000,00	560.000,00	-300.000,00
33.	inne długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00	0,00
34.	Inne inwestycje długoterminowe	0,00	0,00	0,00
35.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	853.011,84	747.785,45	105.226,39
36.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	714.133,00	662.818,00	51.315,00
37.	Inne rozliczenia międzyokresowe	138.878,84	84.967,45	53.911,39
38.	AKTYWA OBROTOWE	21.536.886,72	27.669.894,40	-6.133.007,68
39.	Zapasy	12.359.616,72	18.896.715,13	-6.537.098,41
40.	Materiały	538.444,30	1.665.247,69	-1.126.803,39
41.	Półprodukty i produkty w toku	295.689,00	447.803,55	-152.114,55
42.	Produkty gotowe	1.101.262,31	2.243.118,51	-1.141.856,20
43.	Towary	10.412.942,21	14.526.798,38	-4.113.856,17
44.	Zaliczki na dostawy	11.278,90	13.747,00	-2.468,10
45.	Należności krótkoterminowe	3.994.194,47	6.289.041,23	-2.294.846,76

46.	Należności od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
47.	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	0,00	0,00	0,00
48.	do 12 miesięcy	0,00	0,00	0,00
49.	powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00	0,00
50.	inne	0,00	0,00	0,00
51.	Należności od pozostałych jednostek	3.994.194,47	6.289.041,23	-2.294.846,76
52.	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	3.377.090,00	5.819.669,18	-2.442.579,18
53.	do 12 miesięcy	3.377.090,00	5.819.669,18	-2.442.579,18
54.	powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00	0,00
55.	z tytułu podatków, dotacji, cel, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	30.568,51	40.140,72	-9.572,21
56.	inne	586.535,96	429.231,33	157.304,63
57.	dochodzone na drodze sądowej	0,00	0,00	0,00
58.	Inwestycje krótkoterminowe	5.013.319,96	2.108.356,53	2.904.963,43
59.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	5.013.319,96	2.108.356,53	2.904.963,43
60.	w jednostkach powiązanych	0,00	0,00	0,00
61.	udziały lub akcje	0,00	0,00	0,00
62.	inne papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00
63.	udzielone pożyczki	0,00	0,00	0,00
64.	inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00	0,00
65.	w pozostałych jednostkach	100.000,00	0,00	100.000,00
66.	udziały lub akcje	0,00	0,00	0,00
67.	inne papiery wartościowe	0,00	0,00	0,00
68.	udzielone pożyczki	100.000,00	0,00	100.000,00
69.	inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00	0,00
70.	środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	4.913.319,96	2.108.356,53	2.804.963,43

71.	środki pieniężne w kasie i na rachunkach	4.913.319,96	2.108.356,53	2.804.963,43
72.	inne środki pieniężne	0,00	0,00	0,00
73.	inne aktywa pieniężne	0,00	0,00	0,00
74.	Inne inwestycje krótkoterminowe	0,00	0,00	0,00
75.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	169.755,57	375.781,51	-206.025,94
76.	Aktywa razem	50.456.722,49	49.434.656,78	1.022.065,71
77.	PASYWA			
78.	Kapitał własny	19.140.530,94	16.007.377,84	3.133.153,10
79.	Kapitał podstawowy	900.000,00	900.000,00	0,00
80.	Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)		0,00	0,00
81.	Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)		0,00	0,00
82.	Kapitał zapasowy	7.217.550,38	6.571.585,44	645.964,94
83.	Kapitał z aktualizacji wyceny	100.500,00	15.500,00	85.000,00
84.	Pozostałe kapitały rezerwowe	8.085.787,69	7.685.787,69	400.000,00
85.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00
86.	Zysk (strata) netto	2.836.692,87	834.504,71	2.002.188,16
87.	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,00	0,00	0,00
88.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	31.316.191,55	33.427.278,94	-2.111.087,39
89.	Rezerwy na zobowiązania	1.066.751,00	855.652,00	211.099,00
90.	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	642.430,00	702.618,00	-60.188,00
91.	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	44.321,00	51.034,00	-6.713,00
92.	długoterminowa	43.287,00	50.000,00	-6.713,00
93.	krótkoterminowa	1.034,00	1.034,00	0,00
94.	Pozostałe rezerwy	380.000,00	102.000,00	278.000,00
95.	długoterminowe	0,00	0,00	0,00

96.	krótkoterminowe	380.000,00	102.000,00	278.000,00
97.	Zobowiązania długoterminowe	4.123.028,35	212.459,48	3.910.568,87
98.	Wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
99.	Wobec pozostałych jednostek	4.123.028,35	212.459,48	3.910.568,87
100.	kredyty i pożyczki	3.100.000,00	212.459,48	2.887.540,52
101.	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00
102.	inne zobowiązania finansowe	1.023.028,35	0,00	1.023.028,35
103.	inne		0,00	0,00
104.	Zobowiązania krótkoterminowe	21.043.961,60	30.047.805,33	-9.003.843,73
105.	Wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
106.	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	0,00	0,00	0,00
107.	do 12 miesięcy	0,00	0,00	0,00
108.	powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00	0,00
109.	inne	0,00	0,00	0,00
110.	Wobec pozostałych jednostek	21.025.433,74	29.999.376,27	-8.973.942,53
111.	kredyty i pożyczki	4.358.807,94	2.911.169,29	1.447.638,65
112.	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00
113.	inne zobowiązania finansowe	133.837,25	55.497,60	78.339,65
114.	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	10.134.583,37	20.413.564,73	-10.278.981,36
115.	do 12 miesięcy	10.134.583,37	20.413.564,73	-10.278.981,36
116.	powyżej 12 miesięcy		0,00	0,00
117.	zaliczki otrzymane na dostawy		0,00	0,00
118.	zobowiązania wekslowe		0,00	0,00
119.	z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	5.276.960,12	4.995.628,24	281.331,88
120.	z tytułu wynagrodzeń	564.768,48	510.725,33	54.043,15
121.	inne	556.476,58	1.112.791,08	-556.314,50
122.	Fundusze specjalne	18.527,86	48.429,06	-29.901,20

123.	Rozliczenia międzyokresowe	5.082.450,60	2.311.362,13	2.771.088,47
124.	Ujemna wartość firmy		0,00	0,00
125.	Inne rozliczenia międzyokresowe	5.082.450,60	2.311.362,13	2.771.088,47
126.	długoterminowe	4.999.084,14	2.170.261,49	2.828.822,65
127.	krótkoterminowe	83.366,46	141.100,64	-57.734,18
128.	Pasywa razem	50.456.722,49	49.434.656,78	1.022.065,71

Rachunek zysków i strat (RZiS)
(wariant porównawczy)

Nr	Pozycja sprawozdania (RZiS)	2013	2012	Bilans zmian kwotowo
		PLN	PLN	PLN
1.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	88.618.160,32	73.581.218,25	15.036.942,07
2.	od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
3.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	10.144.086,93	11.110.811,26	-966.724,33
4.	Zmiana stanu produktów	-1.293.970,75	1.050.620,02	-2.344.590,77
5.	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00	0,00
6.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	79.768.044,14	61.419.786,97	18.348.257,17
7.	Koszty działalności operacyjnej	85.401.591,28	73.134.348,22	12.267.243,06
8.	Amortyzacja	1.212.283,95	1.005.144,27	207.139,68
9.	Zużycie materiałów i energii	7.847.728,69	6.910.244,47	937.484,22
10.	Usługi obce	4.472.011,72	5.761.512,72	-1.289.501,00
11.	Podatki i opłaty, w tym:	424.092,58	411.372,22	12.720,36
12.	podatek akcyzowy	0,00	0,00	0,00
13.	Wynagrodzenia	6.526.982,85	6.931.817,90	-404.835,05
14.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1.389.622,67	1.280.152,41	109.470,26
15.	Pozostałe koszty rodzajowe	855.805,56	1.089.214,04	-233.408,48
16.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	62.673.063,26	49.744.890,19	12.928.173,07

17.	Zysk (strata) ze sprzedaży	3.216.569,04	446.870,03	2.769.699,01
18.	Pozostałe przychody operacyjne	1.993.872,62	1.513.979,23	479.893,39
19.	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	154.000,00	30.955,17	123.044,83
20.	Dotacje	130.800,56	818.811,12	-688.010,56
21.	Inne przychody operacyjne	1.709.072,06	664.212,94	1.044.859,12
22.	Pozostałe koszty operacyjne	382.350,15	192.198,23	190.151,92
23.	Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00	0,00
24.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	21.528,91	58.163,76	-36.634,85
25.	Inne koszty operacyjne	360.821,24	134.034,47	226.786,77
26.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4.828.091,51	1.768.651,03	3.059.440,48
27.	Przychody finansowe	141.163,68	378.440,39	-237.276,71
28.	Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	0,00	0,00	0,00
29.	od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
30.	Odsetki, w tym:	141.163,68	341.764,42	-200.600,74
31.	od jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
32.	Zysk ze zbycia inwestycji	0,00	0,00	0,00
33.	Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00	0,00
34.	Inne	0,00	36.675,97	-36.675,97
35.	Koszty finansowe	1.965.847,32	984.482,71	981.364,61
36.	Odsetki, w tym:	1.807.246,95	832.936,75	974.310,20
37.	dla jednostek powiązanych	0,00	0,00	0,00
38.	Strata ze zbycia inwestycji	0,00	0,00	0,00
39.	Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00	0,00
40.	Inne	158.600,37	151.545,96	7.054,41
41.	Zysk (strata) z działalności gospodarczej	3.003.407,87	1.162.608,71	1.840.799,16
42.	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0,00	0,00	0,00

43.	Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00	0,00
44.	Straty nadzwyczajne	0,00	0,00	0,00
45.	Zysk (strata) brutto	3.003.407,87	1.162.608,71	1.840.799,16
46.	Podatek dochodowy	166.715,00	328.104,00	-161.389,00
47.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		0,00	0,00
48.	Zysk (strata) netto	2.836.692,87	834.504,71	2.002.188,16

Sposób I sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych polega na przyporządkowaniu zdarzeń do odpowiednich pozycji rachunku przepływów pieniężnych:

X Sp. z o.o.
Rachunek przepływów pieniężnych
za okres obrotowy od 01.01.2013 do 31.12.2013

	Rok bieżący PLN	Nr korekty	Kwota PLN
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk (strata) netto	2.836.692,87	RZIS	2.836.692,87
II. Korekty razem	3.207.283,37		
1. Amortyzacja	1.212.283,95	RZIS	1.212.283,95
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-84.098,63	o)	-100.000,00
		o)	17.740,00
		t)	-3.225,88
		s)	1.387,25
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1.542.362,03	j)	-56.000,00
		m)	308.579,00
		p)	1.200.029,03
		q)	89.754,00
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-1.448.374,14	a)	-154.000,00
		b)	89.785,00
		c)	33.395,83
		l)	-1.417.554,97

5. Zmiana stanu rezerw	211.099,00	zm.bil.	211.099,00
6. Zmiana stanu zapasów	6.537.098,41	zm.bil.	6.537.098,41
7. Zmiana stanu należności	2.394.846,76	zm.bil.	2.294.846,76
		i)	100.000,00
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-10.029.822,03	zm.bil.	-10.529.822,03
		d)	500.000,00
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	2.871.888,02	zm.bil.	2.871.888,02
10. Inne korekty	0,00		
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	6.043.976,24		

B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

I. Wpływy	1.006.000,00		
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	750.000,00	a)	750.000,00
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0,00		
3. Z aktywów finansowych, w tym:	256.000,00		
a) w jednostkach powiązanych	0,00		
b) w pozostałych jednostkach	256.000,00		
– zbycie aktywów finansowych	0,00		
– dywidendy i udziały w zyskach	0,00		
– spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	200.000,00	j)	200.000,00
– odsetki	56.000,00	j)	56.000,00
– inne wpływy z aktywów finansowych	0,00		
4. Inne wpływy inwestycyjne	0,00		
II. Wydatki	-6.899.900,81		
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-6.899.900,81	g)	-6.899.900,81

2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0,00
3. Na aktywa finansowe, w tym:	0,00
a) w jednostkach powiązanych	0,00
b) w pozostałych jednostkach	0,00
– nabycie aktywów finansowych	0,00
– udzielone pożyczki długoterminowe	0,00
4. Inne wydatki inwestycyjne	0,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-5.893.900,81

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

I. Wpływy	7.700.000,00		
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	300.000,00	i)	300.000,00
2. Kredyty i pożyczki	7.400.000,00	n)	3.000.000,00
		o)	4.400.000,00
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	0,00		
4. Inne wpływy finansowe	0,00		
II. Wydatki	-5.046.950,63		
1. Nabycie udziałów (akcji) własnych	0,00		
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-188.539,77	h)	-188.539,77
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00		
4. Spłaty kredytów i pożyczek	-3.072.314,83	n)	-2.322.101,54
		o)	-417.740,00
		r)	-911.169,29
		r)	578.696,00
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0,00		
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00		

7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-277.488,00	f)	-277.488,00
8. Odsetki	-1.508.608,03	m)	-308.579,00
		p)	-1.200.029,03
9. Inne wydatki finansowe	0,00		
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	2.653.049,37		
D. Przepływy pieniężne netto razem	2.803.124,80		
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	2.804.963,43	zm.bil.	2.804.963,43
– zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	1.838,63	t)	3.225,88
		s)	-1.387,25
F. Środki pieniężne na początek okresu	2.106.969,28	poz.bil.	2.108.356,53
		s)	-1.387,25
G. Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	4.910.094,08	poz.bil.	4.913.319,96
		t)	-3.225,88
– o ograniczonej możliwości dysponowania	0,00		

RZiS – oznacza odpowiednią pozycję rachunku zysków i strat

zm.bil. – oznacza zmianę pozycji bilansowych

poz.bil. – oznacza odpowiednią pozycję bilansową

Sposób II polega na przyporządkowaniu zmian pozycji bilansowych do odpowiednich pozycji rachunku przepływów pieniężnych, a następnie dokonywaniu korekt prezentacyjnych.

Opis korekt do rachunku przepływów pieniężnych sporządzonego zgodnie ze sposobem II:

- 1) przyporządkowanie zmian pozycji bilansowych do pozycji rachunku przepływów pieniężnych;

Kwota zmiany (PLN)	Wyjaśnienie
2.836.692,87	Zysk (strata) netto z RZiS za 2013
211.099,00	Zmiana stanu rezerw na zobowiązania (poz. 89)

6.537.098,41	Zmiana stanu zapasów (poz. 39)
2.294.846,76	Zmiana stanu należności krótkoterminowych (poz. 45)
-10.529.822,03	Zmiana stanu zobowiązań z tyt. dostaw i usług (poz. 114), tj. – 10.278.981,36 Zmiana stanu zobowiązań publiczno-prawnych (poz. 119), tj. 281.331,88 Zmiana stanu zobowiązań z tyt. wynagrodzeń (poz. 120), tj. 54.043,15 Zmiana stanu innych zobowiązań (poz. 121), tj. – 556.314,50 Zmiana stanu funduszy specjalnych (poz. 122), tj. – 29.901,20
2.871.888,02	Zmiana stanu długoterminowych rozliczeń międzyokresowych (poz. 35), tj. – 105.226,39 Zmiana stanu krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (poz. 75), tj. 206.025,94 Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych (poz. 123), tj. 2.771.088,47
200.000,00	Zmiana stanu udzielonych pożyczek (poz. 32), tj. 300.000,00 Zmiana stanu udzielonych pożyczek (poz. 68), tj. – 100.000,00
-5.847.292,03	Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych (poz. 3), tj. – 1.425,45 Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych (poz. 8), tj. – 5.845.866,58
-1.417.554,97	Zmiana stanu nieruchomości inwestycyjnych (poz. 21)
-85.000,00	Zmiana stanu udziałów i akcji (poz. 25)
296.460,23	Zmiana stanu kapitałów własnych (poz. 78), tj. 3.133.153,10 bez zysku (straty) netto z RZiS za 2011, tj. 2.836.692,87
4.335.179,17	Zmiana stanu kredytów i pożyczek (poz. 100), tj. 2.887.540,52 Zmiana stanu kredytów i pożyczek (poz. 111), tj. 1.447.638,65
1.101.368,00	Zmiana stanu innych zobowiązań finansowych (poz. 102), tj. 1.023.028,35 Zmiana stanu innych zobowiązań finansowych (poz. 113), tj. 78.339,65
2.108.356,53	Stan środków pieniężnych na początek okresu (poz. 71)
4.913.319,96	Stan środków pieniężnych na koniec okresu (poz. 71)

- 2) ujęcie amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w kwocie 1.212.283,95 (poz. 8 RZiS);
- 3) ujęcie zysku ze sprzedaży środków trwałych w kwocie 154.000,00, przychodów ze sprzedaży tych środków w kwocie 750.000,00 oraz wartości netto sprzedanych środków w kwocie 596.000,00;
- 4) wyłączenie likwidacji środków trwałych w kwocie 89.785,00 PLN;
- 5) wyłączenie niedoboru środka trwałego w kwocie 33.395,83 PLN;

X Sp. z o.o. Rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 01.01.2013 do 31.12.2013

	Nr korekty		1)	2)	3)	4)	5)	6)	7)	8)	9)
	PLN	Suma korekt:	Bilans zmian								
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej											
I. Zysk (strata) netto	2.836.692,87		2.836.692,87								
II. Korekty razem	3.207.283,37										
1. Amortyzacja	1.212.283,95		1.212.283,95								
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-84.098,63										
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1.542.362,03										
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-1.448.374,14					-154.000,00	89.785,00	33.395,83			
5. Zmiana stanu rezerw	211.099,00		211.099,00								
6. Zmiana stanu zapasów	6.537.098,41		6.537.098,41								
7. Zmiana stanu należności	2.394.846,76		2.394.846,76								
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-10.029.822,03		-10.529.822,03						500.000,00		
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	2.871.888,02		2.871.888,02								
10. Inne korekty	0,00										
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	6.043.976,24										
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej											
I. Wpływy	1.006.000,00										
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz zrzeczkowych aktywów trwałych	750.000,00				750.000,00						
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0,00										
3. Z aktywów finansowych, w tym:	256.000,00										

	Nr korekty PLN	1) Bilans zmian	2)	3)	4)	5)	6)	7)	8)	9)	
											Suma korekt:
4. Inne wpływy finansowe	0,00										
II. Wydatki	-5.046.950,63										
1. Nabycie udziałów (akcji) własnych	0,00										
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-188.539,77	296.460,23							-85.000,00		
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00										
4. Spłaty kredytów i pożyczek	-3.072.314,83	4.335.179,17									
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0,00										
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00										
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-277.488,00	1.101.368,00					-1.378.856,00				
8. Odsetki	-1.508.608,03										
9. Inne wydatki finansowe	0,00										
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	2.653.049,37										
D. Przepływy pieniężne netto razem	2.803.124,80										
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	2.804.963,43										
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	1.838,63										
F. Środki pieniężne na początek okresu	2.106.969,28	2.108.356,53									
G. Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	4.910.094,08	4.913.319,96									
- o ograniczonej możliwości dysponowania	0,00										

X Sp. z o.o. Rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 01.01.2013 do 31.12.2013

	10)	11)	12)	13)	14)	15)	16)	17)	18)	19)
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej										
I. Zysk (strata) netto										
II. Korekty razem										
1. Amortyzacja							-100.000,00	17.740,00	-1.838,63	
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych						89.754,00				
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		-56.000,00	308.579,00	1.200.029,03						
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej										-1.417.554,97
5. Zmiana stanu rezerw										
6. Zmiana stanu zapasów										
7. Zmiana stanu należności	100.000,00									
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów										
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych										
10. Inne korekty										
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej										
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej										
I. Wpływy										
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych										
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne										
3. Z aktywów finansowych, w tym:										
a) w jednostkach powiązanych										
b) w pozostałych jednostkach										

	10)	11)	12)	13)	14)	15)	16)	17)	18)	19)
- zbycie aktywów finansowych										
- dywidendy i udziały w zyskach										
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych										
- odsetki		56.000,00								
- inne wpływy z aktywów finansowych										
4. Inne wpływy inwestycyjne										
II. Wydatki										
1. Nabywanie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych										
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne										1.417.554,97
3. Na aktywa finansowe, w tym:										
a) w jednostkach powiązanych										
b) w pozostałych jednostkach										
- nabycie aktywów finansowych										
- udzielone pożyczki długoterminowe										
4. Inne wydatki inwestycyjne										
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej										
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej										
I. Wpływy										
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału)	-100.000,00									
2. Kredyty i pożyczki					7.400.000,00					
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych										
4. Inne wpływy finansowe										

- 6) korekta nabycia środków trwałych o wartość początkową środków trwałych nabytych w leasingu finansowym w kwocie 1.378.856,00 PLN;
- 7) korekta zmiany stanu zobowiązań o zmianę stanu zobowiązań inwestycyjnych w kwocie 500.000,00 PLN;
- 8) wyłączenie wyceny akcji według wartości godziwej ujętych na kapitale z aktualizacji wyceny w kwocie 85.000,00 PLN (5.000 szt. $\times$ (117,00 PLN – 100,00 PLN));
- 9) ujęcie kwoty uchwalonych dopłat w kwocie 400.000,00 PLN;
- 10) korekta dopłat o kwotę nieotrzymaną, tj. 100.000,00 PLN;
- 11) ujęcie otrzymanych odsetek z tytułu udzielonych pożyczek w kwocie 56.000,00 PLN;
- 12) ujęcie zapłaconych odsetek z tytułu leasingu finansowego w kwocie 308.579,00 PLN;
- 13) ujęcie zapłaconych odsetek z tytułu kredytów 1.200.029,03 PLN;
- 14) ujęcie otrzymanych kredytów inwestycyjnych w kwocie 7.400.000,00 PLN (3.000.000,00 + 1.100.000,00 EUR $\times$ 4,00);
- 15) korekta o odsetki naliczone, ale niezapłacone w kwocie 89.754,00;
- 16) korekta o dodatnie różnice kursowe z wyceny bilansowej kredytu w kwocie 100.000,00 PLN (1.000.000,00 EUR $\times$ (4,0000 – 3,9000));
- 17) korekta spłaty kredytu o ujemne różnice kursowe dotyczące spłaty 17.740,00 PLN (100.000,00 EUR $\times$ (4,1774 – 4,0000));
- 18) korekta środków pieniężnych o ujemne różnice kursowe z wyceny bilansowej na początek okresu w kwocie 1.387,25 PLN oraz na koniec okresu w kwocie 3.225,88 PLN;
- 19) eliminacja wyceny nieruchomości inwestycyjnych w kwocie 1.417.554,97 PLN.

Po wprowadzeniu powyższych korekt rachunek przepływów pieniężnych będzie wyglądał następująco:

X Sp. z o.o.
Rachunek przepływów pieniężnych
za okres obrotowy od 01.01.2013 do 31.12.2013

	Rok bieżący PLN
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	
I. Zysk (strata) netto	2.836.692,87
II. Korekty razem	3.207.283,37
1. Amortyzacja	1.212.283,95
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	84.098,63
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1.542.362,03
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-1.448.374,14
5. Zmiana stanu rezerw	211.099,00
6. Zmiana stanu zapasów	6.537.098,41
7. Zmiana stanu należności	2.394.846,76
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-10.029.822,03
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	2.871.888,02
10. Inne korekty	0,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	6.043.976,24
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	
I. Wpływy	1.006.000,00
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	750.000,00
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0,00
3. Z aktywów finansowych, w tym:	256.000,00
a) w jednostkach powiązanych	0,00
b) w pozostałych jednostkach	256.000,00
– zbycie aktywów finansowych	0,00
– dywidendy i udziały w zyskach	0,00

– spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	200.000,00
– odsetki	56.000,00
– inne wpływy z aktywów finansowych	0,00
4. Inne wpływy inwestycyjne	0,00
II. Wydatki	-6.899.900,81
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-6.899.900,81
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0,00
3. Na aktywa finansowe, w tym:	0,00
a) w jednostkach powiązanych	0,00
b) w pozostałych jednostkach	0,00
– nabycie aktywów finansowych	0,00
– udzielone pożyczki długoterminowe	0,00
4. Inne wydatki inwestycyjne	0,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-5.893.900,81
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	
I. Wpływy	7.700.000,00
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	300.000,00
2. Kredyty i pożyczki	7.400.000,00
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	0,00
4. Inne wpływy finansowe	0,00
II. Wydatki	-5.046.950,63
1. Nabycie udziałów (akcji) własnych	0,00
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-188.539,77
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00
4. Spłaty kredytów i pożyczek	-3.072.314,83
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0,00
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-277.488,00
8. Odsetki	-1.508.608,03

9. Inne wydatki finansowe	0,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	2.653.049,37
D. Przepływy pieniężne netto razem	2.803.124,80
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	2.804.963,43
– zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	1.838,63
F. Środki pieniężne na początek okresu	2.106.969,28
G. Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	4.910.094,08
– o ograniczonej możliwości dysponowania	0,00

Należy jeszcze wspomnieć, że środki pieniężne na początek i koniec okresu nie zawsze są zgodne z odpowiednimi pozycjami w bilansie, ale wtedy odpowiednio uzgodnienie trzeba zawrzeć w dodatkowych informacjach i objaśnieniach.

W pozycji środki pieniężne na początek okresu wykazywany jest stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego przyjęty do rachunku przepływów pieniężnych. Jeżeli treść tej pozycji, obejmującej środki pieniężne i ich ekwiwalenty, przyjęta dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych jest taka sama jak przyjęta w bilansie i nie zachodzą zmiany stanu środków pieniężnych wywołane różnicami kursowymi, to stan ten odpowiada stanowi na początek okresu wykazanemu w bilansie w pozycji aktywów B.III.1.c „Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne”.

Podobnie pozycja środki pieniężne na koniec okresu jest to stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego przyjęty do rachunku przepływów pieniężnych. Jeżeli treść tej pozycji, o czym wyżej, jest taka sama w rachunku przepływów pieniężnych i bilansie, to stan ten odpowiada stanowi końcowemu wykazanemu w pozycji bilansu B.III.1.c „Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne” po korekcie o zmianę stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych, jeżeli korekta taka miała miejsce. Inne różnice między wymienionymi zmianami stanu mogą wystąpić w szczególności z tytułu przeklasyfikowania składników krótkoterminowych aktywów finansowych do środków pieniężnych, na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 25 ustawy o rachunkowości.

Uregulowania dotyczące sprawozdania z przepływów pieniężnych dla jednostek sporządzających sprawozdanie finansowe zgodnie z MSR/MSSF zostały zawarte w MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”. Rozwiązania przyjęte w KSR 1 są zasadniczo zgodne z zapisami MSR 7, z tym że:

- KSR 1 nie porusza zagadnienia specyfiki rachunku przepływów pieniężnych w bankach, zakładach ubezpieczeń oraz innych instytucjach finansowych;
- w KSR 1 bardziej szczegółowo niż w MSR 7 określono zasady ujmowania poszczególnych pozycji rachunku przepływów pieniężnych jednostek innych niż banki i zakłady ubezpieczeń, co wynika ze szczególności rozwiązań polskiego prawa bilansowego;
- KSR 1 nie zaleca odrębnego ujawniania w rachunku przepływów pieniężnych informacji dotyczącej przepływów z tytułu podatku dochodowego – minimalny zakres informacji wykazywanych w rachunku przepływów pieniężnych określony w załącznikach do ustawy o rachunkowości nie obejmuje takich informacji – w KSR 1 zaleca się włączenie ich jako dodatkowych informacji i objaśnień do rachunku przepływów pieniężnych (w pkt 3 dodatkowych informacji i objaśnień);
- w przypadku stosowania metody pośredniej ustalania przepływów działalności operacyjnej KSR 1 zaleca korygowanie wyniku finansowego netto, podczas gdy MSR 7 pozwala na korygowanie wyniku finansowego brutto, co ma wpływ na występowanie lub wartość niektórych korekt wyniku;
- KSR 1 zaleca, aby kredyt w rachunku bieżącym oraz w linii kredytowej wykazywać w rachunku przepływów pieniężnych „per saldo”, w działalności finansowej; według MSR 7 niektóre jednostki mogą wykazać zmiany stanu kredytu w rachunku bieżącym jako element działalności operacyjnej lub jako ekwiwalent środków pieniężnych.

Art. 49

[Wytyczne dotyczące sporządzania sprawozdania z działalności jednostki]

1. W przypadku spółek kapitałowych, spółek komandytowo-akcyjnych, товариств ubezpieczeń wzajemnych, товариств reasekuracji wzajemnej, spółdzielni, przedsiębiorstw państwowych, kierownik jednostki sporządza, wraz z rocznym sprawozdaniem finansowym, sprawozdanie z działalności jednostki.
2. Sprawozdanie z działalności jednostki powinno obejmować istotne informacje o stanie majątkowym i sytuacji finansowej, w tym ocenę uzyskiwanych efektów oraz wskazanie czynników ryzyka i opis zagrożeń, a w szczególności informacje o:
  - 1) zdarzeniach istotnie wpływających na działalność jednostki, jakie nastąpiły w roku obrotowym, a także po jego zakończeniu, do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego;
  - 2) przewidywanym rozwoju jednostki;
  - 3) ważniejszych osiągnięciach w dziedzinie badań i rozwoju;